

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 11 ОТ 01.09.2016 Г. ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Юлиян Ковачев - по електронна поща на 21.07.2023 г.	1. Като учител по математика, чиито ученици постигнаха десети резултат в гр. София на НВО по математика в 7. клас, категорично се обявявам против чл. 21а . С подобни ограничения не се постига качество . Текстът предпоставки за срив в резултатите по предмети, изискващи практикуване, а не единствено натрупване на фактологически знания.	Не се приема	Няма конкретизация и аргументи, а само общо отхвърляне на предложени член
2.	Кина Котларска, директор на СУ "Е. Станев", В. Търново 23 юли 2023 г.	1. Разбирам мотивите за ограничаване обема на писмените домашни работи, но считам, че регламентирането им по този начин ще бъде в ущърб на добрите педагогически практики . Няма как да свием писането, ако искаме учениците ни да пишат добре. Писането се учи с писане, решаването на задачи - с решаването им.	Приема се частично	Не се определят максимален брой задачи
		2. Недоумение буди ал.5 на чл.21а - кой и как ще следи за това "сумарно" възложените домашни работи за седмица да не надвишават изискуемия от наредбата брой? В едно голямо училище, особено ако учи на две смени, не е възможно ежеседмично всички учители да синхронизират по между си намеренията си за домашна работа така, щото те да не надвишат определения от наредбата брой.	Приема се	Алинея 5 отпада, но синхронизирането на цялостния учебен процес, вкл. и на самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час е важно условие за качествено образование
		3. Предлагам да остане текста, че домашни работи за ваканция не се дават , но комисията да помисли по зададения максимален брой задачи - необходимо ли е да се дефинира изобщо?	Приема се частично	Не се определят максимален брой задачи
3.	Lili Mladenova - по електронна поща на 25.07.2023 г.	1. На фона на ниските резултати от НВО в 4. клас се изисква намаляване на домашните в началното училищна степен. Родители ми споделят, че <u>ако домашно не е дадено от учител, не могат да накарат децата си на направят нещо допълнително и напротив настоят учители да дават домашни.</u>	Няма предложения	Изключването на родителите от процеса на училищното образование не е оправдан, както и

		<p>Как ще стане ограничаване на домашно по математика до три пъти седмично, след като часовете са четири?! В последния ден на седмицата няма да решават задачи на занималня (ще гледат порно във втори клас и ще тръгнат по педофил/ка в четвърти - реален случай). Ако това е нов урок, какво правим? Примерно вместо да решават задачи с умножение по две, са освободени този ден от домашни. Така 1/4 от учебния материал няма да е затвърден.</p>		грубите внушения, които нямат никакви основания в проекта на изменението на наредбата
		<p>2. По български език в първи клас, например - в четвъртък има да се упражняват да пишат букви, но колкото схванат в час, толкова. Домашни няма да има! За Човек и общество / Човек и природа домашните намаляват наполовина - който схванал, схванал. Няма нужда да се знае история или да се попълват учебни тетрадки по нещо си. Ще ги оставим полуграмотни насила.</p>	Няма предложения	Непрофесионални коментари без каквото и да било разбиране за самостоятелната работа на учениците извън училище
		<p>3. Разбира се, за учителите означава 1/4 по-малко проверки на домашни за същите пари - по-малко диктовки и по-малко решени задачи - не е зле. Направо е за награда този, който е измислил този наредба! Защо обаче постоянно се обяснява, че учениците в България учат най-малко от всички цивилизовани народи - хем не учат, хем намаляваме времето за самоподготовка. Това е плиткоумно удовлетворяване на нечий родителски каприз.</p>	Няма предложения	Диктовката не е предназначена за самостоятелно изпълнение вкъщи
4.	Georgim ПОК 25 юли 2023 г.	<p>Подкрепям предложението! Като един от подписалите петицията, подкрепяме напълно решението да се регулира обемът на домашните работи за седмица! Не искаме ситуацията с Крис от ОУ "Душо Хаджидеков" да се повтаря. С нетърпение очакваме и олекотяването на учебния материал по проблемните предмети! Благодарим на Министерството, че чу молбите ни!</p>	Изразена подкрепа	
5.	Величка Букурещлиева-Кендова - по електронна поща на 26.07.2023 г.	<p>Искам да изразя своето несъгласие с проекта за изменение и допълнение на Наредба №11 от 01.09.2016 г. Необходимо е да се преподават почти всеки час нови знания и упражненията са малко, а <u>математика се учи с решаване на задачи.</u> Един път седмично извън часовете с част от децата имаме занимания по интереси в клуб "Математика без граници" За затвърждаване давам на учениците по 3- 4 задачи всеки ден, като на следващия ден в свободен час проверявам домашното и</p>	Приема се частично	Не се определят максимален брой задачи

обсъждаме пропуски и грешки. За събота и неделя давам на децата също по 3-4 задачи от сборник, които проверявам всеки понеделник.

Искам да отбележа, че домашните не се оценяват, те са за упражнение и затвърждаване на знанията. Сега, на прага на VII клас съм възложила на учениците за лятото 8 теста с по 20 задачи всеки, за преговор. Ако направим сметка, че на изпита децата трябва да решат I модул за 60 минути, това означава, че съм им задала работа за цялото лятото за общо 8 часа!

Искам да отбележа, че моите ученици не посещават частни уроци и частни школи. **Трудно се мотивират за постигане на високи резултати на НВО**, защото в общините около нас има достатъчно училища, които приемат учениците по първо желание дори и с точки под 30. **Математика не се учи, без децата да опитват сами да решават задачи** (т.е. не се учи без поставяне на домашни работи, както за деня, така и за лятото). Да, трябва да има баланс! Учениците не бива да са претоварени, но нали учителя е този, който трябва да прецени. Ако има недоволство от родители, проверете конкретен преподавател, защо ни ограничавате? Защо всички учители и училища са под общ знаменател, като са толкова различни? Не мисля, че нашите ученици са претоварени, точно обратното. Тоест признаваме, че решаването на задачи е необходимо, но отричаме, те да бъдат зададени от учителя! Отричаме правото на учителя да подбере най-подходящите задачи за тях! Отричаме правото на учителя, да може да провери домашното и да обсъди с децата възможните пропуски. На практика отричаме правото на учителя да учи децата!!! Промените в наредбата ми звучат абсурдно! Излиза, че трябва да се конкурирам с колегите, дали да задам домашно, когато то е абсолютно необходимо. Нали борбата е да се намалят частните уроци! На практика с тази наредба, казваме на децата: "...от училище сте свободни от домашни, няма и да ви изпитваме толкова често, освобождаваме ви време за частни уроци!". Искам да напиша, само едно изречение: " Въведе се наредба, която ограничава обучението, наредба според която аз съм престъпник, защото давам домашно всеки ден и домашно за лятото!!!".

Моите ученици ще бъдат приети в гимназиите и без НВО, какво ги мотивира да си задават сами домашно и да се самообучават, ако аз не го изисквам от тях? Много се надявам да отмените този проект!

<p>6.</p>	<p>Люба Георгиева - по електронна поща на 26.07.2023 г.</p>	<p>Казвам се Люба Георгиева и съм начален учител в столичното 145. ОУ „Симеон Радев“. Използвам възможността да направя предложение относно проекта на наредба 11 и по конкретно чл. 21а, алинеи 1 и 4,</p> <p>Ал. 1 не мисля да я коментирам, тъй като е изключително нелепа – какво значи 3 задачи – например по математика - 3 задачи с по 20 числови израза всяка или само 3 числови израза? (просто давам примера, за да осъзнаете безсмислието на формулировката).</p> <p>Предполагам всеки в МОН знае какво включва материалът по български език и литература и математика в начален етап. Предполагам, че сте разглеждали уроците в учебниците и учебните тетрадки. Предполагам сте запознати, че почти всеки урок е за нови знания. Предполагам сте запознати, че часовете са с продължителност 35 минути (1. и 2. клас) и 40 минути (3. и 4. клас). Предполагам сте запознати, че децата добиват навици в този период – за поведение, за учене, за писане на домашни работи и т.н.</p> <p>Ако всички мои изброени предположения са верни, то няма как да се съгласите с цитираните алинеи от чл. 21а!</p> <p>Български език и литература се изучава 7 часа седмично, математика - 4 часа седмично. Не слагам допълнителните часове по ИУЧ. Тоест всеки ден учениците имат тези предмети и се взима нов материал. Аз обаче мога да дам домашна работа 1 до 3 пъти седмично. Как тогава тези деца да затвърдят новите знания или да добият автоматизъм с таблицата, например? По математика в сутрешните часове се работи в учебника, а често учебната тетрадка е за самостоятелна работа следобед. Невъзможно е и двете да бъдат направени в 35 – 40 минутен час, първо, и второ, децата трябва да имат време да работят сами. Но според новите промени, няма да имат право, и куп задачи ще останат нерешени. На следващия ден – без да са упражнили сами старото, ще вземем нов материал и т.н. Същото е и с българския език.</p> <p>Конкретното ми предложение е, това ограничение за домашни работи в начален етап – да отпадне. Нека през ваканциите няма домашни, но през седмицата – те трябва да са ежедневие в начален етап, ако искаме</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Не се определят максимален брой задачи Не е коректен знакът за равенство на хорариума и броя задачи, защото домашната работа не е елемент на всички типове уроци. Възпроизвеждането на знания не е съвременна образователна ценност.</p>
-----------	---	---	---------------------------	---

		<p>децата да научат основата на българския и математиката. Знанията в този етап са много колебливи и дори 2-3 дни почивка водят до забравяне.</p> <p>Рисковете са големи с въвеждането на тези промени – нерешени задачи, незатвърдени знания, неразвиване на умения за самостоятелна работа и като крайност – ниски резултати в края на 4. клас.</p> <p>При големите ученици предметите са много, колегите не знаят кой какво е дал, няма приемственост. Там може и да има нужда от някакво ограничение, но то не е защото домашните са много, а защото обикновено колегите се сещат в края на срока, че им трябва оценки и затрупват наистина учениците. Но в начален етап това не е така и силно апелирам да се вслушате в предложенията на учителите в тази посока.</p> <p>Ще оставя настрана обидата, че за пореден път отнемате права на учителя и ги давате на ученици и родители, но за ниските резултати никога не търсите отговорност от тях! Кой по-добре от учителя знае нивото на учениците в класа, че друг да има право да му казва колко точно домашни да дава?</p> <p>И още едно питане – ако родителите искат децата им да имат домашни – учителят какво трябва да направи? Да откаже, защото МОН забранява на децата им да учат?</p>		
7.	viliana stanilova _ по електронна поща на 27.07.2023 г.	<p>След като през последните години се отчитат все по- слаби резултати на учениците по български език и литература и по математика, както след седми клас, така и на държавните зрелостни изпити, не мисля, че тези "промени", които предлагате са адекватни! Цялото общество говори за промени, а Вие си позволявате да правите само "козметични" такива. В пълно недоумение съм, дали наистина смятате, че с тези изменения, образованието ще стане по- качествено, учениците- по-грамотни.....?</p> <p>Промени в учебните програми, в броя часове/ но без да се увеличават! След последното увеличаване, не се отчете положителен ефект!/ и <u>оставане на неграмотните ученици в начална степен.</u> Има и още, но това според мен е най важното, от което трябва да се започне!</p> <p>Нека не забравяме, че в България учениците не са само в "елитните" училища и има много, наистина много уязвими групи ученици. Тях нито допълнително обучение през празници и ваканции, нито друго може да ги направи по-грамотни. Просто защото са в училище заради шофьорската</p>	Не се приема	Изразено негативно отношение без предложения

		книжка, а семействата им работя в чужбина през лятото и си ги взимат с тях.		
8.	maria djovanova - по електронна поща	<p>Моят опит с новия закон за образованието сочи, че колкото повече то бива администрирано и вкарвано в рамки, алинеи и параграфи, толкова по-зле се развиват нещата.</p> <p>С промените в конкретната наредба 11 за оценяването още веднъж се прави опит да се унифицира работата на учителя, без да се държи сметка нито на предмета, който той преподава, нито на вида училище или учениците, с които той работи. Това според мен отнема свободата на преподавателя да преценява сам адекватните дейности, с които може да получи даден резултат.</p> <p>Родителите с право се оплакват, че децата са натоварени. Тази натовареност се дължи не толкова на големия обем домашни работи, а на това че предишни години съвсем механично бяха добавени допълнителен брой часове по някои предмети. Така седмичната натовареност дори на петокласниците стана по 7 и 8 часа дневно, защото не бяха отчетени допълнителните часове по физическо, час на класа, заниманията по интереси и ФУЧ. Престоят на децата в училище се удължи, те се прибират в 14-15 ч. и тепърва имат да учат и да готвят уроци, и домашни за следващия ден.</p> <p>Значи МОН удължава престоя на учениците в класните стаи, а принуждава учителите да дават по-малко извънкласни задачи с доброто намерение, да не се претоварват децата!? След година, когато видим резултатите от тази реформа, пак ще се чудим как да обясним ниските резултати.</p> <p>Интересно защо МОН почти никога не взема предвид учителското мнение, но винаги се съобразява с мнението на родителите? Те въз основа на каква експертиза преценят как да преподават учители, работили с много деца, преминали много курсове за квалификация и пр.? Само защото някой е ходил на училище не значи, че разбира от образование.</p>	Приема се частично	Некоректно е представена позицията на МОН – учителите и родителите не следва да се противопоставят.
9.	Ср. Сиракова - учител НЕ и БЕЛ в 34 . ИОУ "Стою Шишков", гр. София	Така постъпилото предложение за създаване на чл.21а в глава втора , раздел II , предлагам учителят да не бъде ограничаван в обема и честотата за самостоятелно писмено изпълнение на учениците, съобразявайки се със седмичното разписание, необходимостта от затвърдяване на нови знания и усъвършенстване на практически значими умения, както и от	Приема се частично	Учителите не се ограничават с брой задачи, а от потребностите на образователния процес и възрастовите

		възможностите и възрастовите особености на учениците и целодневния режим на по-голямата част от тях.		особености на учениците
10.	С. Станкова - начален учител в 34.ОУ "Стою Шишков", гр.София	Така постъпилото предложение за създаване на чл.21а в глава втора, раздел II, предлагам учителят да не бъде ограничаван в честотата и обема, който дава за самостоятелно писмено изпълнение на учениците, съобразявайки се със седмичното разписание, необходимостта от затвърдяване на нови знания и усъвършенстване на практически значими умения, както и от възможностите и възрастовата особености на учениците и целодневния режим на по-голямата част от тях.		Липсват аргументи – повтаря текста на Ср. Сиракова
11.	Ирина Събева-Ни- по електронна поща	Предлагам да има яснота не само за брой домашни работи на седмица, а и обем. В една домашна работа по БЕЛ могат да бъдат дадени три преразказа или по математика десет задачи с по шест подусловия. В такъв случай максималният брой 5 на седмица се обезсмисля.	Не се приема	Отпада фиксирането на броя задачи
12	Katerina Vozova - по електронна поща на 01.08.2023 г.	Моите предложения са свързани с алинея 3,чл 21 т.1 и т.5 за ограниченията в задаването на домашната работа една до три задачи и сумарно до пет пъти в седмица . Предлагам това ограничение като изискване да отпадне и ще ви обясня защо според мен. Ежедневната домашна работа по базови предмети като математика, български и чужд език освен, че е естествено продължение на взетия за деня урок и служи за затвърдяване на знания, умения и навици, учи подрастващото поколение на самостоятелност, организираност, планиране на поставените задачи, работа с допълнителни ресурси и ако щете до общуване на родителя с детето ,при затруднения от страна на ученика. Учениците в начален и прогимназиален етап свързват задаването на домашна работа с учене на уроци, незадаването на такава, води до захвърляне на учебниците и неотварянето им. Ежедневната домашна работа по всички предмети не увеличава натовареността на учениците. Те са натоварени по усмотрение на родителите, защото ходят на различни допълнителни уроци, занимания и школи. А написването на домашната работа, дори да са дадени по 10 задачи и упражнения по всички предмети, не отнема повече от един час на ден, максимум два, което е нищо за подготовка, затвърдяване и създаване на умения и навици.	Приема се	

		<p>Сумарната домашна до пет на брой в седмица би създавала конфликт и напрежение между колегите , за това кой предмет е по- важен и ще доведе до изработването на допълнителни графици и административна тежест и не на последно място сериозно ще намали успеваемостта на учениците на матурите, защото математика се учи с решаване на много задачи, не с гледането им, български и чужд език с упражнения, а ежедневната домашна работа допринася за това. Ежедневната домашна работа винаги е била неизменна част от обучението на учениците ,не им отнемайте това задължение, защото ще е катастрофално.</p>		
13.	Катя Глушкова - по електронна поща	<p>Във връзка с предложеният за обсъждане проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11, изразявам следното становище: По чл. 12: Предложено е минималният брой текущи изпитвания по модул от профилираната подготовка да 1. По всеки модул от профилираната подготовка се формира самостоятелна срочна/годишна оценка. С предложената промяна се дава възможност срочната/годишна оценка по всеки модул да се формира само и единствено върху едно изпитване. Това е абсурдно, но бъдете сигурни, че много учители ще се възползват от него. Така, вместо да намалите натоварването на учениците, каквито всъщност са мотивите за промяната, ще увеличите многократно стреса им - на практика те няма да имат право на грешка и поправка.</p>	Не се приема	

		<p>По чл. 21а: Това предложение е крайно необмислено. Възникват следните въпроси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Как се учи интензивно език в 8-ми клас /с по 18-20 часа седмичен хорариум/ без ежедневни домашни? Това просто е невъзможно. 2. Как се учи математика с решаване на максимум 3 задачи два пъти седмично? Това също е абсурдно предложение. Математика се учи с много решаване на задачи, а часовете в програмата и без това са крайно недостатъчни. Резултатите на учениците по математика от прогимназията нагоре в момента са трагични, а сега ще станат неспасяеми. 3. Как на практика си представяте всички учители в едно училище да се координират ежеседмично така, че да не се събира общо повече от 5 домашни? <p>В момента оставяте в цялата общественост усещането, че целта е да се правят ненужни, зле обмислени, но за сметка на това голямо количество промени, за да се симулира дейност. Такава е планираната промяна на Наредба № 11, такива са и планираните промени в учебните програми, като например:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стоварването на допълнителен материал от 10-ти в 9-ти клас, който и без това е изключително натоварен за тези, които изучават език интензивно и в 9-ти клас учат накуп материала по науките от 8-ми и 9-ти клас, с мотива да се освободи време на напълно ненужното и безсмислено НВО 10-ти клас; - Прехвърлянето на еднаквости в равнина от 8-ми клас в РП, каквато имат не повече от 30% от учениците. Без този материал, всички останали после нямат никакъв шанс да разберат стереометрията. 	Приема се частично	
--	--	--	--------------------	--

		<p>Недоумение буди и изказването на министъра, че се обмисля връщането на два модула на НВО 7-ми клас. Двата модула на НВО имаха своята логика и обосновка при предишната образователна система - когато основно образование се завършваше в 8/9 клас, когато имаше кандидатстване и след 8-ми клас, когато децата имаха практическа възможност да не кандидатстват в училище след 7-ми клас, а да останат в досегашното си училище. Всичко това към момента е съвсем различно и механичното връщане към модел, измислен за и действащ при друга образователна система, ще бъде напълно изкуствено и формално и само и единствено с цел МОН да се хвали с по-високи средни резултати от НВО, като отчита само първи модул. Това е ясно за всеки, поне малко запознат с образованието и НВО 7-ми клас и способен на някакъв мисловен процес.</p>	Не се приема	Няма отношение към предложените промени в Наредба № 11
14.	<p>Преподаватели от СМГ деловодна система, 01.08.2023 г.</p>	<p>Опитът показва, че за усвояване на преподаденото знание и уменията да бъде приложено в практически проблеми е препоръчително решаването на определен брой и тип задачи. В зависимост от групата ученици, усвояването стъпва на различна основа и придобита техника. Това изисква различни подходи и обем от упражнения. Същинското научаване настъпва тогава, когато един ученик самостоятелно маже да направи анализ на конкретен проблем, атакува го с придобитите знания и намери решение.....</p> <p>Образователният процес да се случва систематично не само в класните стаи, но и в домовете на нашите деца...</p> <p>Ще се отвори времеви вакуум за запълване. Въпросът е кой ще поеме отговорност за целесъобразното използване на освободеното от домашни работи време.....</p> <p>Промените да се правят въз основа на внимателен анализ. Не ни е известно до сега да се правени анализи, които да показват че количеството на упражненията за писмена самостоятелна работа води до намаляване на резултатността....</p> <p>Отделните конкретни оплаквания на родители би трябвало да се вземат под внимание за всеки конкретен случай и да се търсят работещи решения.....</p>	Приема се частично	

15.	Група родители	<p>Благодарност за промените. Де се направи преценка на потребността от входно и изходно ниво. .. Оставете учениците да се чувстват щастливи и спокойни....Дайте приоритет на лабораторните работи.. Обществото има потребност от психически устойчиви, уравновесени и балансирани граждани а не от хора под постоянен стрес.</p>		Не касае промените, предложени с публикуваната за обсъждане НИД на Наредба 11
16.	Асоциация <i>Родители</i>	<p>По-малкият брой оценки от текущи изпитвания би намалил напрежението за учители и ученици, но не би довело до по-качествено оценяване на напредъка и развитието на учениците. ... В процеса на текущо оценяване ключовото трябва да е не броят на изпитванията, а формата под която се провежда и дали тя служи за реална оценка на напредъка и пропуските на децата, така че те да бъдат надграждани и доразвивани, а не да е формална бройка която да отчете по наредба. Намалването на задачите за самостоятелна работа след училище също е важно да се прецизират под каква форма да са, каква е целта, която искат да постигнат и дали успяват в досегашния вид. .. да се направят промени в организирането на учебния процес</p>	Приемливи аргументи без конкретни предложения	
17.	д-р Зара Данаилова-Стойнова - по електронна поща	<p>Относно представения Проект за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците представям следните съображения: Текстът в проекта гласи: „§ 2. Член 12 се изменя: „Чл. 12. (1) Минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е: 1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично; 2. три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с повече от два часа и половина седмично; 3. едно текущо изпитване по всеки модул от профилираната или професионалната подготовка.“ Предлагам изменение на чл. 12, ал. 1, както следва: „§ 2. Член 12 се изменя: „Чл. 12. (1) Минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е: 1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично, както и по всеки модул от профилираната или професионалната подготовка;</p>	Приема се частично	

2. три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с повече от два часа и половина седмично.

Т. 3 се заличава.

Мотиви към предложението: Смятам, че определянето на минимален брой текущи оценки допринася в известна степен за поставянето на по-обективна крайна - срочна или годишна оценка, но в никакъв случай не гарантира намаляване на броя на изпитванията. Такава гаранция може да даде само поставянето на горна граница на броя на текущите оценки, каквато, обаче не считам за целесъобразна. Възниква въпросът в нарушение ли е учител, който е поставил 10 текущи оценки на ученик за един срок по предмет, който се изучава с три часа седмично? Очевидно не е! Т. е. посочената цел на изменение на този текст няма как да бъде постигната.

Както споменах, минималният брой текущи оценки гарантира в някаква степен по-добра обективност на крайната оценка. В такъв случай, какво иска да ни каже т. 3 от ал. 1 на чл. 12. Какво означава минималният брой текущи оценки да бъде една оценка по модул от ПП? Възможно ли е формирането на срочна оценка при 0 текущи оценки!? Ясно е, че не е. В този му вид текстът е безсмислен. От друга страна, една получена оценка може да бъде плод на случайност и по никакъв начин не дава обективна представа за работата на ученика през целия срок. Смятам, че два учебни часа са напълно достатъчни да се поставят поне две текущи оценки на всеки ученик и при всички случаи крайната оценка – срочна или годишна ще бъде с една идея по-обективна.

Текстът на § 3. В глава втора, раздел II, чл. 21 а гласи:

„Чл. 21 а. (1) За затвърдяване на нови знания и усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да оставя на учениците за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час **една до три задачи.**

(2) Обемът на задачите самостоятелното писмено изпълнение по ал. 1 се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.

(3) В зависимост от обхвата поставените задачи за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(4) На учениците в началния етап на основното образование задачи за самостоятелно писмено изпълнение по всеки от учебните предмети български език и литература и математика се поставят **не повече от три**

пъти в една учебна седмица, а по останалите учебни предмети – **не повече от веднъж.**

(5) На учениците в прогимназиалния етап на основното образование и в двата етапа на средното образование задачи за самостоятелно писмено изпълнение по отделен учебен предмет се поставят **не повече от два пъти в една учебна седмица, а сумарно по всички учебни предмети – не повече от пет пъти за една учебна седмица.**

(6) Задачи за самостоятелно писмено изпълнение не се задават през ваканции.

(7) За целите на проектно-базираното обучение на учениците може да се възлагат изследователски задачи с по-продължителен срок за самостоятелно изпълнение или за работа в екип.

(8) Когато изпълнението на задачите по ал. 1 или по ал. 7 се проверява чрез индивидуално или групово изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.“

Предлагам изменение на Чл. 21 а., както следва:

(1) За затвърдяване на нови знания и усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да **поставя** на учениците за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час задачи, **чийто обем се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.**

(2) **се заличава.**

(2) В зависимост от обхвата поставените задачи за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(3) На учениците в началния етап на основното образование задачи за самостоятелно писмено изпълнение **се поставят по не повече от два учебни предмета на ден.**

(4) На учениците в прогимназиалния етап на основното образование и в двата етапа на средното образование **задачи за самостоятелно писмено изпълнение се поставят по не повече от три учебни предмета на ден.**

(5) Задачи за самостоятелно писмено изпълнение не се задават през ваканции.

(6) За целите на проектно-базираното обучение на учениците може да се възлагат изследователски задачи с по-продължителен срок за самостоятелно изпълнение или за работа в екип.

(7) Когато изпълнението на задачите по ал. 1 или по ал. 6 се проверява чрез индивидуално или групово изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.“

Мотиви към предложението: Да се въведат изисквания за броя на самостоятелните работи извън часа, чрез които да се гарантира съобразяване на обема им с възрастовите възможности на учениците чрез определяне на максимален брой задачи и максимален брой самостоятелни работи е твърде неуместна и неизпълнима задача, поради следните причини:

- на първо място ще отбележа, че няма как да се въведе брой задачи като мярка, поради факта, че понятието „задача“ е твърде общо и обтекаемо, съответно неизмеримо. Например: по БЕЛ може да се постави една задача за коригиране на правописните грешки в две изречения, която може да отнеме до 3 минути на ученика, а също може да се постави и задача за написването на есе на някаква тема, която може да отнеме часове или дни. Ще дам пример с математиката от НВО в VII клас от тази година: *задача 1. „Колко от числата 1, 3, 9, 11, 15, 18, 21, 23, 27, 29, 31 са прости?“*, отнемаща няколко секунди, ако ученикът знае какво е просто число и *задача 2. „Две строителни бригади боядисват комплекс, състоящ се от еднакви стаи. В едната бригада всеки от работниците боядисва по 2 стаи дневно. В другата бригада работниците са с двама по-малко от първата и всеки от тях боядисва по 3 стаи дневно. За един ден работниците от втората бригада боядисват с 2 стаи повече от тези от първата бригада. А) Намерете броя на работниците във всяка от бригадите. Б) Двете бригади заедно трябва да боядисат 200 стаи от комплекса. Първата бригада започва работа един ден по-рано, а към втората бригада се присъединяват още четирима работници. По колко дни е работила всяка от бригадите?“*. Възниква въпросът „как се определя броят задачи?“. Мога да дам пример и на математическа задача, която е с много кратко условие, но решаването ѝ да отнема часове или дни. Т. е. показателят „брой задачи“ е относителен и неизмерим, поради което не трябва да съществува в нормативната уредба. Не трябва да се отнема правото на учителя сам да определя каква самостоятелна работа да възложи с оглед образователните цели и равнището на знания и умения на своите ученици, които би следвало да познава добре. Не бива заради шепа учители, които губят мярката в обема на поставените самостоятелни задачи, да се въведат безсмислени и неизмерими ограничения.

- на второ място, не разбирам как би могло да се постави ограничение в това колко пъти на седмица да се дават задачи за самостоятелна работа, след като това също би следвало да се преценява от учителя. Още повече, че всеки учебен предмет има своя специфика и ако по едни предмети има повече информация за четене и осмисляне, то **в предмета математика основният инструмент за обучение са математическите задачи.** В един урок за нови знания по математика има средно по 1-2 определения или 1-2 теореми или други твърдения, общо казано. Как ученикът ще се подготви по тази тема, ако не реши достатъчен брой тренировъчни задачи – за осмисляне на новите понятия и твърдения!? Отговорът е – чрез решаване на задачи! Дали предлаганите промени означават, че по т. нар. хуманитарни науки, в които има повече фактология, учениците ще трябва да си четат уроците не повече от два пъти седмично?! Как да поставим учениците от ОУ, СУ и профилираните и професионалните гимназии под общ знаменател по всички предмети? С други думи, ученикът от математическата гимназия и този от строителната ще имат не повече от три задачи по математика не повече от два пъти седмично!? А как ще се подготвят учениците от спортните и училищата по изкуствата – ще правят по максимум три упражнения не повече от два пъти седмично? Едва ли е нужно да напомням, че добри и високи резултати, в която и да е област се постигат само чрез ежедневен и упорит труд, разбира се съобразен с възможностите на всеки;

- на трето място, как ще се проследява в кой ден, по кой предмет ще се поставя самостоятелна работа? Може би ще се въведе още един график – за самостоятелните работи!? Ако такъв бъде въведен, „бумашината“ в системата ще се сдобие с още един елемент. А ако не бъде въведен, няма как да се проследява спазването на това ограничение, т. е. то няма да проработи. Смятам за по-целесъобразно да се лимитира броят на самостоятелните писмени работи в рамките на един ден, отколкото на седмица.

- Не на последно място възниква въпросът: как ще бъде санкциониран учител, който е дал 4 задачи в три от дните на седмицата, т. е. нарушил е изискванията на чл. 21 а?

В заключение ще отбележа, ако бъдат приети промените в първоначалния им вид, порталът на ученическата неграмотност ще се отвори още по-широко.

<p>18.</p>	<p>Весела Иванова, Областен председател на СРСНПБ – обл. Бургас 02.08.2023 г.</p>	<p>Одобряваме намаляването на броя текущи оценки във втори гимназиален етап, съответно за задължителен модул с 4 часа седмично на 3 текущи оценки и на избираем модул с 1 час седмично на 1 текуща оценка. Намаленият брой оценки не осигурява сам по себе си повече време за затвърждаване на знанията, поради обемния материал за нови знания (и като брой теми за НЗ и като съдържание на отделните урочни единици). Следователно необходима е и промяна в съдържанието и обема на учебните програми.</p> <p>Измененията, предвидени в чл. 11 и чл. 12 отговарят на целите, посочени в мотивите в Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците и действително ще създадат условия за намаляване претовареността на учениците чрез оптимизиране на изпитванията по отделните предмети и броят на оценките за учебния срок. Възниква например и въпросът — ако учител в стремежа си да бъде обективен е поставил четири или пет оценки на срок по предмет, изучаван по училищен учебен план с до два учебни часа седмично, претоварил ли е учениците и редно ли е да бъде обвинен за това? Ефективността на процесите на учене и преподаване действително ли ще се оптимизират с намаления брой изпитвания? С намаления брой изпитвания действително ли ще се обективизират знанията на учениците или ще е нормативно изпълнено задължение на учителя?</p> <p>чл. 21а.</p> <p>(5) На учениците в прогимназиалния етап на основното образование и в двата етапа на средното образование задачи за самостоятелно писмено изпълнение по отделен учебен предмет се поставят не повече от два пъти в една учебна седмица, а сумарно по всички учебни предмети— не повече от пет пъти за една учебна седмица.</p> <p>Питането ни е: Кой и как ще организира, координира и контролира целия процес по изпълнението и спазването на тези регламенти?</p> <p>Регламентирането на самостоятелно изпълнение на задачи в чл. 21а от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците ще доведе до следните негативни последици:</p> <p>Определянето на броя им: „една до три задачи” в чл. 21а, ал. 1 би било предпоставка да се включат редица подусловия на една задача и обема ѝ</p>	<p>Приема се частично</p>	
------------	---	---	---------------------------	--

да не е съобразен с възрастовите особености на учениците и нецелесъобразното им използване като естествено продължение на урока, стимулиращо развитието на ученика и ще възпроизведе обратния ефект, заложен в мотивите на изменения на наредбата.

Фиксирането на брой пъти в една учебна седмица на самостоятелни писмени изпълнения по предмети в чл. 21 а, ал. 4 и ал. 5, предполага:

- Учителят да не може да постави самостоятелно писмено изпълнение (СПИ), когато е нужно и необходимо за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик, защото е надвишил лимита на СПИ за седмицата, тъй като други учители са го изпреварили с поставянето им. По този начин не само ще се наруши темпа му на работа, но и няма да може да постигне качествено усвояване на компетентностите, които е предвидил, възпрепятстван от предвиденото ограничение.

3. Самостоятелните писмени изпълнения трябва да се предвиждат за дълъг период от време, а тематичните годишни планове (т.нар. разпределения) не са задължителни за учителите, което означава, че учителите отново ще бъдат принудени да ги изготвят, заедно с планираните СПИ, което по никакъв начин няма да намали административната тежест, а напротив. Нещо повече — на учителя ще му се наложат нови ограничения и няма да има възможност да развива творческия си потенциал по целесъобразност.

Нараства възможността за безсмислени или смислени жалби от родители, а оттук възниква въпросът как ще се осъществи контролът на броя задачи и броя пъти на СПИ на седмица от ръководството на училището и от експерти на съответното РУО.

Резултатите от НВО по БЕЛ и математика в VII клас и ДЗИ в XII клас не са впечатляващи и една от мерките за преодоляване на невисоките резултати са повече самостоятелна работа и упражнения вкъщи. Самостоятелните писмени изпълнения и възлагането на изследователски задачи за целите на проектно-базираното обучение са залог за преодоляването на недобрите резултати от НВО и ДЗИ. Нормативно определяне на броя задачи и обема им за една учебна седмица не са обуславящи условия за преодоляване на пропуските на учениците.

Предвид гореизложеното, смятаме, че **не са налице предпоставките и условията за въвеждане на нов чл. 21а** в Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, още повече, че не биха спомогнали резултатите от ИВО и ДЗИ през следващите години да бъдат впечатляващи, т.е. измененията няма да допринесат за повишаване качеството на обучение.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

Наредбата и предстоящите промени във формата на НВО и ДЗИ да бъдат разгледани в работна група, която да направи пълен обзор и синхронизиране на целия процес на оценяване:

- > от подготовката за оценяването със спазване на принципите на оценяване, през критериите за оценяване и праговото ниво на издържал до формата, графика и начина на организация на НВО и ДЗИ.
- > да залегнат кратки текстове за формиращото оценяване (което касае учителите в ЦДУО), но не е известно на голяма част от тях.
- > да се обсъди съдържанието на изпитните материали и съотношението на отворените към затворените въпроси, както и включването на основните изучавани учебни дисциплини освен български и математика в изпитните въпроси (физика, химия, биология, история, география, информационни технологии)
- > включването на практически въпроси и казуси в изпитния формат; (като предварително се уточни времето и мястото на оценяването, както и реда за изпълнение на изпитните задачи).
- > Да се изчистят нееднозначните тълкувания и се прецизират текстовете по отношение въведените регулации за брой оценки и/или съотношение при формирането на срочна/годишна оценка по предметите в учебните програми по Наредба № 11
- > Синхронизиране на броя оценки по Наредба и съответна учебна програма ООП и ПП.

> Изчисляването на средноаритметичната стойност за срочна/годишна оценка при ползване на формулата от електронен дневник да се съобрази с изискванията на учебната програма.

> Да се апробира и въведе нова съвременна система за оценяване като се приложат добри европейски практики за оценяване. Първо ниво да се покрива с базови знания (тъй като в ПП се изучава университетски материал дори това базово ниво не е лесно постижимо) и то да носи оценка до около 3,50; Второто ниво трябва да съдържа базови знания със стандартни ситуации за приложенията им и то да покрива до около 4,80 - 5;00; Третото ниво да е това, което отсява наистина талантливите и най-добре подготвени ученици.

> Оценяването на умения да бъде ориентирано към тези, необходими за професиите на бъдещето и уменията на 21 век.

ПРОМЕНИ:

> В чл.12 да се премахне текстът „Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго,”

> Чл.22, ал. I да отпадне текстът: „или модул, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната, професионалната и специализираната подготовка” а остане текстът „Срочната оценка се формира от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет и при вземане предвид на текущите оценки.

> Чл.24. (1) Да се редуцира по следния начин - Срочната и годишната оценка се формират в съответствие с определеното в учебната програма съотношение между въз основа на текущите оценки от устните, писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от класните и/или контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

> Чл. 37. (1) Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет или модул се полагат от: 1. учениците, обучавани в дневна, във вечерна, както и в комбинирана форма при обучението при условията и по реда на дневна форма, чиито отсъствия надхвърлят 25 % от учебните часове по отделен предмет или модул, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен

		<p>минималният брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 при спазване на принципа за ритмичност по чл. 11, ал. 1. Ца се определят правилата при неявяване от страна на ученика на възможните две дати.</p> <p>Чл.44. Да се добави (4)(нова) Въз основа на резултатите от национално външно оценяване в края на X клас може да се осъществява класиране при формиране на групи/паралелки за осъществяване на профилирана подготовка във втория гимназиален етап.</p> <p>> Чл.58 /7/ Съставянето на изпитните материали, [да се впише в това число и за проверка на компетентностите от компонента "Говорене " по чужд език за НВО 10 кл./ се осъществява от лица, определени със заповед на министъра на образованието и науката експерти по съответния учебен предмет от МОН и експерти от специализираното обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 4 ЗПУО и/или учители, преподаватели във висши училища и/или научни организации.</p>		
19.	<p>Иван Петров - по електронна поща на 07.08.2023 г.</p>	<p>С това писмо бих искал да споделя становището си по някои от предложенията за изменения на настоящата Наредба №11. Ще коментирам само предложения чл. 21(а) .</p> <p><i>Чл. 21а. (1) За затвърдяване на нови знания и усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да оставя на учениците за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час една до три задачи.</i></p> <p>Като учител по математика за мен не е неясно каква е дефиницията "една до три задачи". В конкретния случай не става ясно дали задача с три подусловия се брои като една или като три задачи. От друга страна, имайки предвид учебните програми, понякога учениците имат нужда от повече самостоятелна работа, а понякога - нямат нужда. Смятам, че ограничението, написано по този начин, е директно вмешателство в работата на учителите, което води до повече объркване, отколкото улесняване на работата ни.</p> <p><i>(5) На учениците в прогимназиалния етап на основното образование и в двата етапа на средното образование задачи за самостоятелно писмено изпълнение по отделен учебен предмет се поставят не повече от два пъти в една учебна седмица, а сумарно по всички учебни предмети – не повече от пет пъти за една учебна седмица.</i></p>		

Отново, учениците имат нужда от различен тип самостоятелна работа в различните етапи от учебната година. Също така, би могло да се повдигне въпроса за **дефиницията на "самостоятелно писмено изпълнение"**.

(б) Задачи за самостоятелно писмено изпълнение не се задават през ваканциите.

Като учител по математика често се срещам с ученици, които са натрупали пропуски от изминалите години. **За да могат да наваксат, те имат нужда от постоянна и целенасочена работа**, в повечето случаи описана в подробни планове за подкрепа и подобрени, подписани от родител, директор и ученик. От друга страна, **има учениците с интерес в областта на математика, които имат нужда и желаят да работят допълнително**. Предвид спецификата на дневния режим и учебните програми, много често се налага част от допълнителната работа да е по време на ваканциите.

ОБЩ КОМЕНТАР:

В мотивите към проекта е посочено, че предложенията са след сигнали на родители - не е ясно колко са и от кой град. В моята практика **винаги е имало родители, които са на две диаметрално противоположни мнения** - едните смятат, че домашните работи са малко, а другите - точно обратното. Обръщам внимание, че родителите **не са педагогически специалисти или психолози**. Всяко училище трябва да взема под внимание тяхната обратна връзка, но не е редно работата на учителите да бъде ограничавана на национално ниво след подобни сигнали.

Ако все пак се запази чл.21(а) препоръката ми е да се дефинира ясно какво означава:

1) "една до три задачи"

2) "самостоятелно писмено изпълнение"

или този член да се ограничи до самостоятелните писмени задачи, които ще подлежат на оценка от страна на учителя.

Като заключение бих искал да споделя, че според мен проблемите с натоварването не са национален проблем и би трябвало да се разглежда на ниво училище.

20.	Здравко Минчев - по електронна поща	<p>След като прегледах задълбочено Мотивите и Наредбата за изменение на Наредба 11, както и промените в учебните планове за 5.6. и 7. клас, успях да направя следните заключения, в резултат на които изразявам и настоящото становище относно планираните промени.</p> <p>Училището – ще рече всички, работещи в него, и цялата нормативна уредба, според която образованието се осъществява, има за свой център ученика. Основната цел на образователната институция е да помага и развива заложибите на детето и да мотивира желанието за учене, а не да обзема и манипулира личния му живот. Това е принципът на свободата, която е вътрешно присъща цел на живота на всеки човек – възрастен или дете. Оттук трябва да изхожда всяка стъпка, която МОН предприема. В този ред на мисли:</p> <p>1.Намерението да се вземе предвид отношението на семейството спрямо учебния процес е стъпка в правилна посока. В предложения вариант изглежда популистка.</p> <p>2.Намерението да се намали натоварването на учениците във времето извън редовните часове е закъсняло, но все пак положително, ако се осъществи реално. Учениците имат много (!) други занимания, цели, стремежи, хобита, които трябва да могат да упражняват извън учебното време – тоест те трябва да разполагат с достатъчно свободно, лично време, незаето от мисли за училището, за да се радват на добро психично здраве.</p> <p>3.В настоящата ситуация – тоест при така поставената организация на обучението в училищата с делегиран държавен бюджет – тези мерки са наложителни, но начините за осъществяването им провокират логични за всеки професионалист въпроси.</p> <p>По същество за предлаганите промени:</p> <p>1.Да се намали броят на оценките, въз основа на които се формира срочната оценка за съответния учебен предмет, включително чрез</p>	Приема се частично	

премахване на изискването за провеждане на входно равнище на учениците за профилираната подготовка.

По член 12: В момента броят на оценките, които трябва да получи ученикът за формиране на срочен успех, е напълно адекватен и е ненужно да се намалява. Това няма да сваля натоварването, тъй като заложеният брой е минимален – тоест учителите, които бездруго изпитват често, няма да спрат да го правят, а изпитващите рядко ще изпитват още по-рядко.

Би могло да се помисли за **максимален брой изпитвания седмично или на раздел**, за да се постигнат два ефекта: да прекъсне практиката на учениците да се „отмъщава“ заради поведението им или по други причини с безброй изпитвания; желаещите да поправят оценка ще бъдат ограничени и ще се стремят да имат добри оценки в началото, а не да разчитат на повторни изпитвания и оценка, която често е просто компромис от страна на учителя заради „показано желание“.

2. Да се въведат изисквания за броя на самостоятелните работи извън часа, чрез които да се гарантира съобразяване на обема им с възрастовите възможности на учениците и в крайна за целесъобразното им използване като естествено продължение на урока, стимулиращо развитието на ученика. Преодоляването на негативните тенденции, свързани с използването на самостоятелните писмени работи като санкция за ученика или като възможност да се довърши недовършената през часа работа, предполага необходимостта от нормативно определяне на обема им за една учебна седмица.

Чл.21 (1) Факт е, че доста учители – специално по БЕЛ и математика, си позволяват да претоварват учениците с извънредни задачи с оправданието, че това са „най-важните“ предмети и че така ги подготвят за НВО. Първо, НВО не е смисълът на живота на един ученик. То е важно за МОН. Второ, ограничението на броя домашни повдига въпроса за обема на предвидения учебен материал, който няма как да бъде затвърден само в редовните учебни часове, тоест без достатъчно домашни. **Може би е добре да се конкретизира, че „домашната работа не може да съдържа задачи, които са по-сложни от задачите, упражнявани в час**, като се остави по-широк диапазон за броя отделни задачи за изпълнение. В доста от уроците по БЕЛ например са заложили по 5-6 езикови елемента, които трябва да се усвоят. Това не може да стане с „1 до 3“ задачи за домашна – трябва да са съответно 5 или 6. **Тоест да се конкретизира, че „броят на задачите от домашната за деня не може да надвишава броя на изучените в часа елементи от урочната единица“:**

например, изучени са 5 звукови промени – следват 5 задачи за домашна по всяка от звуковите промени със съответната сложност, упражнена и в часа.

Относно писмените задачи по БЕЛ – т.нар. съчинения, ограничението до определен брой (веднъж в седмицата, а защо не „или три пъти в рамките на учебен раздел“) е напълно адекватно, тъй като учители, които познавам, възлагат съчинения почти ежедневно.

Ограничението да не се задават писмени домашни през ваканциите е смислено. Тук бих допълнил „и през уикенда“.

Намаляването на броя домашни и задачи за домашна води до въпроса за ангажираността на учителите в ЦОУД, чиято дейност е запълнена преди всичко с помощ върху домашните. Ще се изясни допълнително, че функцията на целодневната организация е всъщност училището да бъде „гараж за деца“ (по израза на един родителски активист). Това на свой ред извежда на преден план изобщо проблема за организацията на дейностите в българското училище.

3. Да се разграничат задачите за писмена самостоятелна работа извън часа от изследователската проектна дейност, която учениците изпълняват индивидуално или в екип, за да се акцентира върху възможността да получат оценка за задачата, изпълнявана последователно и поетапно през по-продължителен период от време.

Може би това е време да стане задължително: **всеки ученик да има поне една проектна задача на срок**, която да обхваща най-същественото от материала от срока и да служи като втора класна работа, тоест да има равна тежест.

Относно планираните промени в съдържанието и плана по класове:

Едновременно с планираните ограничения на броя изпитвания и на домашните работи **МОН планира да увеличи темите с по една в 5. и в 6. клас**, което буди недоумение: как бихме преподавали и затвърдили повече материал с по-малко възможности за домашна? Обяснението, че така се освобождават седмокласниците, за да се подготвят за НВО, не звучи никак убедително.

Възможността да се преподава един от два възможни текста **в пети и шести клас** е на границата на сериозното и комичното: като учители ние очакваме свобода сами да избираме текстовете, с които да образуваме децата. Ако МОН няма доверие на назначените професионалисти, би могло най-

напред да ги обучи, а после да предостави по-широк списък от текстове с насоки кой текст какви умения би развил. Обучението по литература не трябва да се осъществява в толкова тесни рамки, както и обученията по другите изкуства.

В пряка връзка с това и във връзка със свободата, която е отправна точка във всяка успешна образователна система:

Работи ли се по темата за мандатността на директорите? Това е пряко свързано с прилагането на промените.

Кой и как осъществява контрол върху дейността на екипа, поддържащ и развиващ системата НЕИСПУО? За една година от въвеждането на електронния дневник там почти нищо не е помръднало, а връзка с разработчиците продължава да няма (има през съзнателно усложнена процедура). Това е свързано с оценяването.

Кога учителите по изкуства (вкл. по литература) ще имат свобода да избират какво да преподават? Предписанието на текстове по литература е основен лост за идеологическо влияние на държавата върху населението. Това е свързано с учебното съдържание.

Защо в изпитите по НВО по БЕЛ никога (!!) не фигурират западноевропейски автори и цитати? МОН би трябвало да е наясно, че тези произведения се преподават небрежно, защото не присъстват в НВО. Трудно ми е да се убедя, че е случайно, защото е така от години. Това е свързано с учебното съдържание.

Разсъждава ли МОН върху функцията на отдавна изживелите времето си РУО, които в момента служат като ретранслатори на имейли и заповеди от София към провинцията? Тези ненужни звена в системата я натоварват финансово и структурно, като същевременно служат като лост за своеобразна репресия върху по-ниските нива както в политически, така и в чисто злободневен план – оказва се влияние при гласуване по избори, при избиране на учебници, при назначаване на учители, при разпределяне на участие в проекти, при награждаване на учители и директори и мн. др. Работещите там биха могли да са много по-полезни „на терен“ – като учители методисти със седмичен и годишен график за посещение на училища, като административни съветници на ръководствата на училищата, но без управленски, а само с менторски функции след провеждане на съответните конкурси (не при заварено положение). Самите РУО също назначават често политически

		<p>удобни фигури без нужната експертиза за длъжностите си. Това е свързано с всичко останало.</p> <p>Заключение</p> <p>Като цяло планираните промени в Наредбата и в съдържанието и учебните планове за пореден път създават впечатлението, че има желание да се направят положителни стъпки, но се работи набързо, откъслечно и липсва цялостна стратегия за развитие в сферата. Промените са „козметични“ и макар на пръв поглед да изглеждат полезни, ще създадат повече недоразумения, отколкото подобрения. Пипа се „оттук-оттам“, без да се навлиза в дълбочина.</p> <p>За да се проведе смислена Реформа (тъкмо с главно „р“), е нужно системата да се изгради наново, като преди това се проведат мащабни консултации с родителски организации, образователни специалисти от академичната колегия, учителските и директорските синдикати, работодателските синдикати и съответните министерства, контролиращи или имащи пряка връзка с дейностите в образованието (освен обучение също и здраве, хранене, строителство, безопасност, екология, градска инфраструктура, спорт и пр.).</p> <p>Дотогава всеки следващ министър е „осъден“ да променя членове и точки в една остаряла, силно централизирана, не-свободна система и с разочарование да става свидетел на поредния провал, този път – негов собствен, съпроводен с поредното обществено порицание.</p>		
21.	СМБ, секция на директорите на МГ и ПМГ деловодна система, 10.08.2023 г.	<p>Силно сме обезпокоени от предложените промени в публикуваната за обсъждане Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11. Причините за нашето безпокойство са основно две и ще се аргументираме подробно какво точно ни притеснява.</p> <p><u>На първо място</u> ще посочим нововъведенията в новия чл. 21а. (1)</p> <p>Опитът показва, че за усвояването на преподадено знание и уменията да бъде приложено в практически проблеми е препоръчително решаването на определен брой и тип задачи. В зависимост от групата ученици, усвояването настъпва на различна основа и придобита техника. Това изисква и различни подходи и обем от упражнения/задачи. Същинското научаване настъпва тогава, когато един ученик самостоятелно може да направи анализ на конкретен проблем, атакува го с придобитите знания и намери решение.</p>	Приема се частично	

Много важно е ценността на образованието да бъде разбрана не само от подрастващите, но и от техните родители, от цялото ни общество. А за да се случи това е необходимо образователният процес да се случва систематично не само в класните стаи и в училищата, но и в домовете на нашите деца. Ако намалим механично обема и времето за писане на домашни работи, това няма да доведе по същия механичен начин до повече време за общуване между деца и родители, а по-скоро ще се отвори още един времеви вакуум за запълване.

Би трябвало промените да се правят аргументирано въз основа на внимателен анализ на резултати от различни типове и видове външни и вътрешни оценявания. Провеждането на НВО в българската образователна система дава богата база от данни, която може да се допълни с акумулираните и изпратени към МОН данни от електронните дневници на всички български училища. Не ни е известно до сега да са правени анализи, които да показват, че количеството на упражненията за самостоятелна писмена работа води до намаляване на резултатността и до снижаване на качеството на знанията и усвояването на уменията. Отделни конкретни оплаквания на родители би трябвало да се вземат под внимание за всеки един отделен случай и да се търсят работещи решения.

Осъзнаваме, че родителите искат да имат повече време заедно със своите деца и че понякога поставените домашни работи са наистина много и като обем и като сложност. В тази връзка, ако трябва да се мисли за работещи решения, залегна ли в нормативната уредба, ние имам две предложения. Първото е съобразено с разликите между отделните училища и със сигурност би дало най-добри резултати:

1. В наредбата да бъде описана рамка, според която съобразено със спецификата си отделното училище да впише в Правилника за устройството и дейността си колко задачи за самостоятелно писмено изпълнение могат да с поставят на учениците и в кои времеви периоди.
2. Да се възлагат задачи за самостоятелно писмено изпълнение, които като средно времетраене да са съразмерни с хорариума, с който се изучава съответния предмет през седмицата.

Второто ни притеснение е свързано с промяната на чл. 2, ал. 1, т. 3. Смятаме, че броят и видът на изпитванията по модулите на профилираната подготовка може да се укаже ясно в учебните програми за профилирана подготовка, но не приемаме за нормално по модул, който се изучава с хорариум от 72 часа през първия срока 11 клас (например модул

		<p>I по предмета „Химия и опазване на околната среда”) ученика може да бъде оформен с една-единствена текуща оценка.</p> <p>Следващото ни предложение се отнася до обучение по интегриран учебен предмет в иновативните училища.</p> <p>Мотиви: В дипломата за средно образование е необходимо да имат годишни оценки по всеки общообразователен учебен предмет (Пример: при интегриран учебен предмет „Природни науки” в дипломата за средно образование са нужни оценки по ХООС, БЗО, Физика и астрономия, които често са и балообразуващи за кандидатстване във ВУЗ).</p> <p>Предложение: В чл. 23 да се създаде нова алинея, която да регламентира оценяването на интегрирания учебен предмет в иновативните училища, когато той обхваща учебно съдържание от общообразователните учебни предмети.</p> <p>Нова алинея - При обучение по интегриран учебен предмет в иновативните училища, който обхваща учебно съдържание от общообразователни учебни предмети в общообразователната подготовка се формират годишни оценки по всеки предмет/модул, включен в интегрирания и годишна оценка по интегрирания учебен предмет. Годишната оценка по интегрирания предмет се формира като средно аритметично с точност до 0,01 от годишните оценки по всеки от общообразователните предмети/модули, които са включени.</p> <p>Аналогично да се включи и текст в нова алинея, който касае професионалното образование.</p>		
22.	<p>Фондация "Общностъ съ идеалъ"</p> <p>деловодна система, 22.08.2023 г.</p>	<p>Несъгласни сме с предложените изменение на Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Считаме, че предвидените промени ще намалят ефективността и ще занижат резултатите на учащите. Съображенията за това са със следната насока:</p> <p>1/ Намаляването на броя на текущите изпитвания за един учебен срок крие рискове от negliжиране на предадените учебни материали от страна на учащите. Липсата на системно текущо оценяване ще компрометира резултатите, те няма да отговарят на реалните знания на учащите — може да дадем за пример редица ученици, които не се явяват в учебните часове след изкарана добра оценка с цел учителят да бъде принуден да даде проект или някаква друга лесна задача на ученика, с което да се докарат необходимия брой от минимум 3 оценки за срок. Не е необходимо да допълваме до какво ще доведе настоящото предложение.</p>		<p>Получено извън срока за обществено обсъждане</p>

2/ Несъгласни сме с лансираната теза, че високият брой задачи за домашна разработка води до висока натовареност и прави учащите неефективни. Най- малкото — една не малка част от учащите НЕ пишат тези домашни така или иначе и не се притесняват от каквито и да е санкции, че да намаляваме натоварването им с домашни.

Отделно - акселерацията на българската младеж, а и тази в световен план, показва ръст на възможността на обработка на информационния поток. Високите технологии и на практика безграничният достъп до информация създават възможност българските младежи да се обогатяват непрекъснато и обективно погледнато те могат да усвояват голямо количество информация за много кратко време.

3/ Несъгласни сме с идеята в период на междусрочните ваканции да не се задават за домашна разработка. Тоталната забрана на тази възможност ще доведе до рискове от атрофиране на придобитите познания в хода на учебната година. Обучението следва да се разбира като системен процес, който се осъществява постоянно.

Имате ли информация колко от задължителните за четене произведения по време на лятната ваканция наистина се четат и се познават от учениците? В подобни предложения виждаме възможност за допълнително снижаване на нивото и постиженията на учениците.

4/ Поради гореизложеното, считаме проекто-наредбата в тези си части за нецелесъобразна и в противоречие с установените принципи на предучилищното и училищното образование по отношение на ефективността на педагогическите практики и в организацията на образователния процес.